

Anti-pestprotocol

Park Lyceum

2022-2023

De winnende anti pest logo's ontworpen door klas A2d voor de ontwerp wedstrijd 2022-2023

Voorwoord

Het Baken Almere is een interconfessionele organisatie. Wij gaan er vanuit dat ieder mens een plaats en een doel heeft in de wereld. Onze visie wordt vertaald in drie speerpunten, onze 'bakens'. Die bakens zijn: onze identiteit, een veilig leer- en leefklimaat en het stimuleren en ontwikkelen van talent.

Op Park Lyceum is goed presteren en je veilig voelen op school iets dat bij elkaar hoort. Hoe kan je namelijk leren, presteren en groeien in een sfeer waar je je niet veilig voelt?

We willen dat iedereen het gevoel ervaart dat hij/zij er mag zijn. Er is ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn zolang dat niet in strijd is met de afgesproken regels of dat iemands persoonlijke grenzen overschreden worden. Respect voor elkaar en ruimte om anders te zijn.

Pesten is in strijd met onze uitgangspunten en onacceptabel op Park Lyceum. Binnen het Park Lyceum vinden we dat alle personeelsleden een taak hebben om samen met leerlingen en hun ouders/verzorgers pesten tegen te gaan. Docenten, onderwijsondersteunend personeel, mentoren en schoolleiding bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een open en prettige werksfeer in de klas en daarbuiten.

Dit document is erop gericht om een ieder die betrokken is bij het onderwijs op Park Lyceum op de hoogte te brengen, van alles wat Park Lyceum wil doen bij het constateren van pestgedrag met als doel om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen en te houden. Dit document is onderdeel van het Schoolveiligheidsplan. Het beschrijft wat we onder pesten verstaan, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt.

Onze interconfessionele identiteit is gebaseerd op verschillende geloofsovertuigingen. Het principe van 'Heb uw naaste lief' is een duidelijke richtlijn voor hoe wij met elkaar om willen gaan. Deze richtlijn gaat ook over onze normen en waarden. Luisteren naar elkaar en een eigen standpunt leren vormen en verwoorden, maar met respect voor de ander en zijn of haar mening. Je leert je bewust te worden van de samenhang tussen verschillende vakken, tussen hoofd en hart en tussen mensen onderling. Kortom: je leert oog te hebben voor wat mensen verbindt, niet voor wat hen scheidt.

Inhoud

1	Achtergrond	
1.1.	Wat is pesten?	4
1.1.1.	Plagen	4
1.1.2.	Pesten	4
1.1.3.	Verschil tussen plagen en pesten	4
1.1.4.	Signalen van pesten	5
1.2.	Voorbeelden van specifiek pestgedrag	5
1.3.	Partijen bij een pestprobleem	6
1.3.1.	De gepeste leerling	6
1.3.2.	Pester	6
1.3.3.	De zwijgende middengroep: meelopers	7
1.3.4.	De zwijgende middengroep: verdedigers	7
1.3.5.	De zwijgende middengroep: buitenstaanders	7
1.3.6.	De medewerkers	7
1.3.7.	Ouders & verzorgers	7
1.3.8.	Tips voor ouders & verzorgers	8
2	Uitvoering	
2.1.	Preventieve aanpak	8
2.1.1.	Anti-pestcoördinatoren	8
2.1.2.	De mentor	8
2.1.3.	De medewerker	9
2.2.	Vijfsporen aanpak	9
2.2.1.	De algemene verantwoordelijkheid van de school	9
2.2.2.	Het bieden van steun aan de student die gepest wordt	9
2.2.3.	Het bieden van steun aan de pester	9
2.2.4.	Het betrekken van de middengroep bij het probleem	10
2.2.5.	Het bieden van steun aan de ouders/verzorgers	10
2.3.	Aanpak van pesten	10
2.3.1.	Melden van Pestgedrag	10
2.3.2.	Rol van de mentor	10
2.3.3.	Vertrouwenspersoon	10
3	Stappenplan bij pesten voor alle medewerkers	
3.1.	Stappenplan	11
3.1.2	Uiterste consequenties bij pestgedrag	12
4	Overige bepalingen	
4.1.	Onvoorziene gevallen	13
5	Extra Informatie	
5.1.	Achtergrondinformatie & bronnen	14
5.2.	Links naar internetsites	14
5.3.	Films/documentaires	14

Achtergrond

1.1. Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pestgedrag kan vele vormen aannemen, zoals: verbaal, digitaal, lichamelijk, achtervolging, uitsluiting, vernieling, afpersing. Het is belangrijk dat leerlingen het verschil tussen plagen, pesten en ruzie leren begrijpen. Daardoor kunnen zij als ontvanger van gedrag beter beoordelen of gedrag van een ander of een groepje anderen over hun grens gaat. Zij hebben dan de keuze om:

- Plezier te beleven aan het plaaggedrag
- Grenzen aan te geven bij pesten
- Ruzies op te lossen en uit te praten

Jongeren kunnen zich als zenders en ontvangers van gedrag zo bewust worden van elkaars en eigen grenzen en het leren herkennen van deze grenzen. Pestslachtoffers ervaren plagen vaak als pesten. Het onderscheid maken tussen pesten en plagen is moeilijk voor hen. Dat heeft te maken met sociale informatieverwerking. Daarnaast is het zo dat wanneer je al langere tijd wordt gepest, je steeds minder kunt hebben. De weerbaarheid neemt af. Het wantrouwen in anderen neemt toe. Grenzen zijn dan ook heel persoonlijk.

1.1.1. Plagen

Plagen gebeurt af en toe. Het is kortstondig of tijdelijk, onbezonnen of spontaan. Er zit humor in, gebeurt door verschillende personen en naar verschillende personen. Wie wie plaagt ligt niet vast. Beide partijen hebben er plezier aan en beide partijen kunnen het plagen stoppen. Plagen is gelijkwaardig en onschuldig. Meestal is het een tegen een. Plagen heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat. De pedagogische waarde van plagen is de speelse wijze van omgaan met conflictsituaties. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen een vaardigheid, die hen later in hun leven van pas komt bij conflicthantering.

1.1.2. Pesten

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pestgedrag kan vele vormen aannemen, zoals: verbaal, digitaal, lichamelijk, achtervolging, uitsluiting, vernieling en afpersing.

Pesten is structureel, voortdurend. Het gebeurt herhaaldelijk of systematisch. Pesten is vaak eenrichtingsverkeer. De pester heeft leiding vanuit ongelijkwaardigheid. Vanuit een machtsverhouding wordt dezelfde persoon steeds gepest. De pester heeft geen positieve bedoelingen. Het gaat ten koste van de gepeste en de sfeer. Het gebeurt berekend, wie hoe en wanneer. Vaak wil men iemand bewust kwetsen. Meestal een groep tegenover een geïsoleerd slachtoffer.

1.1.3. Verschil tussen plagen en pesten

Wanneer is iets pesten en wanneer is het plagen? Deze scheidslijn verschilt per persoon. Al zegt de hele wereld dat het niet erg is, als jij het erg vindt is dat zo. Plagen is doelbewust provoceren en niet kwaadaardig bedoeld, echter kunnen slachtoffers meer kwaadaardigheid ervaren dan bedoeld en voelt het voor hen als pesten. Als anderen over je grens gaan en ze doen dat veelvuldig ga je het ervaren als pesten, de ontvanger bepaald namelijk of het plagen is of pesten. Wat voor de één een vorm van ongewenst gedrag is, hoeft dat voor de ander niet te zijn. Wat voor de één een grapje of een plagerijtje is, kan door de ander als enorm vervelend of kwetsend ervaren worden. Wat misschien niet

persoonlijk bedoeld is, kan iemand direct raken. Het is daarom nodig om in voorkomende gevallen met elkaar om de tafel te gaan zitten en het gesprek aan te gaan als plagen niet als plagen wordt ontvangen.

Regels met betrekking tot plagen:

- Niet voor de gehele groep, beter om 1 op 1 een grap te maken, dan voelt de geplaagde zich beter.
- Let op dat iemand het positief ontvangt, als dat niet zo is dan stoppen. Denk aan het spreekwoord: lachen als een boer met kiespijn.
- Niet plagen met dingen waar een ander niets aan kan doen.
- Op Park Lyceum hanteren we de regel dat je je eigen keuzes mag maken over hoe je je gedraagt, tenzij dat gedrag leidt tot onaangenaam voelen bij jezelf of bij een ander, die door dat gedrag getroffen wordt. En wanneer dat zich voordoet, ben je verplicht met elkaar (en eventueel een derde) om de tafel te gaan zitten om een oplossing te zoeken voor dat onaangenaam voelen.
- Van pesten is sprake, wanneer het plagen, dat een pedagogische waarde heeft, wel nadelige gevolgen heeft voor degene die het ondergaat. Degene die het ondergaat bepaalt dus of er sprake is van pesten.

1.1.4. Signalen van pesten

- Stil/teruggetrokken zijn
- Blijven hangen in de klas
- Alleen gaan/staan/zitten in en rondom school
- Lichamelijke klachten/verwondingen
- Niet naar school willen/spijbelen/schoolverlaten
- Geen vrienden op school (die thuis komen) hebben
- Kelderende schoolresultaten
- Vernielde/ontvreemde spullen

1.2. Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Hieronder volgen een aantal categorieën met voorbeelden van soorten pesten.

Verbaal

Bijvoorbeeld: schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof, seksuele voorkeur, gender of n.a.v. een verkeerd antwoord in de klas

Cyberpesten

Cyberpesten of digitaal pesten is het pesten of misbruiken via internet en mobiele telefoon of andere communicatie middelen. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld ongewenste berichten of foto's sturen met de bedoeling iemand zwart te maken. Ook het plaatsen van pestende opmerkingen in chats of op sociale media vallen hieronder. Of het ongevraagd verspreiden van foto's of filmpjes.

Fysiek

Bijvoorbeeld: trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten en aan de haren trekken. Het vernielen van kleding, spullen e.d.

Intimidatie of achtervolgen

Bijvoorbeeld een leerling achterna blijven lopen of ergens opwachten, iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen, dwingen om bezit af te geven of geld of andere zaken mee naar school te nemen; seksuele intimidatie.

Buitensluiten

Bijvoorbeeld: uitsluiten door een klasgenoot of klasgenoten, voortdurend duidelijk maken dat hij /zij niet gewenst is, doodzwijgen, negeren en niet uitkiezen als er groepjes gemaakt moeten worden.

Stelen of vernielen van bezittingen

Bijvoorbeeld: afpakken, beschadigen en kapotmaken van spullen.

Afpersen

Dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

1.3. Partijen bij een pestprobleem

In het geval van pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pestende leerling(en), de meelopers, de zwijgende middengroep, het personeel en de ouders.

1.3.1. De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, geaardheid en sociale uitingsvorming te maken hebben. Daarnaast wordt eerder gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties. Gepeste leerlingen voelen zich vaak eenzaam, hebben in de directe omgeving waarin zij gepest worden geen of weinig vrienden om daadwerkelijk op terug te vallen, vaak durven zij ook niet aan te geven dat ze zich gepest voelen.

Soms valt iemand die gepest wordt een beetje buiten de boot, bijvoorbeeld doordat hij/zij er iets anders uit ziet of bijvoorbeeld een zichtbare lichamelijke afwijking heeft. Maar veelal zijn er geen aanwijsbare redenen dat iemand gepest wordt, iemand kan ook simpelweg "gewoon" de zondebok zijn.

Iemand die wordt gepest, vindt het vaak moeilijk om hulp te vragen. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte
- Angst dat het pesten nog erger wordt
- Het probleem lijkt onoplosbaar
- Het idee dat niet mag worden geklikt.

Een gepeste leerling vindt het vaak heel moeilijk om hulp te vragen, hij/zij voelt zich onzeker en denkt vaak dat het aan hem/haar ligt. Hij/zij vindt het lastig om daadwerkelijk actie te ondernemen tegen het pesten en laat het een beetje over zich heen komen. De angst en onzekerheid bij deze leerling wordt alleen maar verder versterkt door het pestgedrag dat door hem/haar wordt ervaren. Daarom is het van belang dat deze leerling hulp krijgt om uit deze vicieuze cirkel te stappen.

1.3.2. De pester

Pesters zijn vaak de fysiek en /of verbaal sterkeren in hun groep. Ze dwingen doorgaans hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. De redenen dat een leerling een andere leerling gaat pesten zijn zeer uiteenlopend. Soms is de pestende leerling verbaal zeer sterk en populair in de klas, maar soms wordt er gepest door leerlingen waarvan je het niet zou verwachten. Ook is er vaak sprake van "onbewust" pesten. Het is belangrijk om de pestende leerling(en) altijd op zijn/haar pestgedrag te wijzen en wat de gevolgen voor een ander hiervan kunnen zijn. Vaak realiseert hij/zij zich niet hoe hard woorden of daden bij de ander binnenkomen.

Pestgedrag kan dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie
- Een vak gevoelde anonimiteit (ik besta niet) als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol
- Een voortdurende strijd om de macht in de groep
- Een niet-democratische leefmilieu binnen de school: een docent(e) is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij/zij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)

Meisjes onderling gebruiken vooral psychisch geweld (o.a. buitensluiten en roddelen), soms ook fysiek geweld. Bij meisjes is er regelmatig sprake van “meidenvrijn”. Dit gaat vaak stiekem, waardoor het niet altijd opvalt. Bij jongens is het andersom: zij gebruiken vooral fysiek geweld en in mindere mate psychisch geweld.

1.3.3. De zwijgende middengroep Meelopers - aanmoedigers

De meeste leerlingen zijn niet direct betrokken bij actief pesten. Sommigen behouden enige afstand of doen uit angst of uit berekening mee. Dit zijn de zogenaamde 'meelopers'. Zij pesten actief mee maar beginnen niet met pesten. Het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Soms kunnen mensen ook meelopen uit angst om vrienden of vriendinnen te verliezen. Ze versterken het succes van de pestende leerlingen door op een afstandje toe te kijken en te lachen om wat er gebeurt.

1.3.4. De zwijgende middengroep Helper – verdediger

Komen af en toe op voor het slachtoffer. Zijn meestal populair in de groep en worden aardig gevonden. Zij hebben vaak invloed in de klas en kunnen helpen het pesten te stoppen.

1.3.5. De zwijgende middengroep Buitenstaanders - omstanders

Pesten niet, maar doen ook niets om het pesten te stoppen. Merken vaak niet dat er gepest wordt of willen het niet weten. Durven vaak niets tegen pesten te doen omdat ze zelf bang zijn om gepest te worden. Sporadisch durft een leerling of een klein groepje leerlingen het op te nemen voor de gepeste leerling.

1.3.6. De medewerkers

Pesten is vaak een goed bewaard groepsgeheim: veel leerlingen weten dat er in de groep wordt gepest, echter niemand durft het aan docent of ouder te vertellen. De medewerkers zijn dus ook vaak niet op de hoogte van het feit dat er in de groep wordt gepest. Soms wordt ongewenst gedrag gesignaleerd, maar niet herkend als pestgedrag.

1.3.7. Ouders & verzorgers

Wanneer leerlingen worden gepest, durven ze dit in de meeste gevallen niet aan hun ouders te vertellen. De angst kan zijn dat zij het met de school bespreken, hetgeen volgens de gepeste leerling kan leiden tot het verergeren van het probleem. Ook bestaat de angst dat, indien het aan de mentor wordt verteld, deze de verkeerde aanpak hanteert. Tevens kunnen zij zich schamen voor het feit dat hen dit overkomt of denken ze dat ze een en ander zelf hebben uitgelokt en dus verdienen gepest te worden. De ouders van zowel de gepeste leerling als de leerling die pest dienen ondersteund te worden. Het is belangrijk om de ouders die zich zorgen maken over het gedrag van hun kind, serieus te nemen. Zij moeten betrokken worden bij de aanpak van het pestgedrag zoals boven beschreven.

Ouders moeten informatie en advies krijgen over pesten en de manieren waarop het pesten kan worden aangepakt. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders.

1.3.8. Tips voor ouders & verzorgers

- Neem uw kind serieus
- Pesten op school kunt u het beste direct met de mentor bespreken.
- Praat erover met uw kind of vraag uw kind op te schrijven wat het heeft meegemaakt. Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind. Doe dat niet met een negatieve insteek, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: "Wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?"
- Samen praten over pesten kan ook via een boek of een film over het onderwerp.
- Mocht het vermoeden bestaan dat uw kind een ander kind pest: raak niet in paniek: elk kind kan in de verleiding komen te gaan pesten.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak en aanleiding van het pesten te komen.
- Maak uw kind bewust wat zijn/haar gedrag met anderen kan doen. Bespreek of er sprake is van groepsdruk.

2 . De uitvoering

2.1 Preventieve aanpak

2.1.1. De anti-pestcoördinatoren

De school beschikt over twee functionarissen die een specifieke taak hebben ten aanzien van pesten. Dit zijn de anti-pestcoördinatoren (APC's) en zij coördineren het anti-pestbeleid van de school. Zij fungeren als aanspreekpunt voor mentor, leerlingen en eventueel ouders in het kader van het anti-pestbeleid. Tevens levert de APC een actieve bijdrage aan het sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten. Ieder pestincident dient gemeld te worden bij de APC. Deze registreert en bespreekt met de mentor en leerling-coördinator wat het te volgen traject zal zijn. De APC heeft derhalve het gehele overzicht en is op de hoogte van de voortgang.

Voor schooljaar 2022 – 2023 zijn de anti-pestcoördinatoren:

Anja van Wijk (a.vanwijk@hetbaken.nl)	bovenbouw
Astrid Schrage (s.schrage@hetbaken.nl)	onderbouw

2.1.2. De mentor

De mentor speelt een belangrijke rol in het tot stand brengen van een veilig klassenklimaat vanaf de allereerste kennismaking. In de mentorklassen worden klassen afspraken opgesteld door de mentor samen met de leerlingen. Het is belangrijk om positieve groepsnormen op te stellen. Algemene regels die besproken worden zijn:

- wij zijn een groep
- wij zorgen samen dat het voor iedereen veilig is in deze klas
- als een klasgenoot onrecht wordt aangedaan, zegen we daar iets van (niet alleen, maar samen)
- je zegt duidelijk, maar rustig wanneer je het gedrag van de ander niet goed vindt en vraagt hem of haar hiermee te stoppen
- wij blijven van elkaar en elkaars spullen af

- wij sluiten niemand buiten
- wij lossen ruzies op door met elkaar te praten
- wij melden wanneer iemand gepest wordt; dat is geen klikken
- wij mogen onszelf zijn
- wij geven onze grenzen aan

De mentor besteed aandacht in de mentorlessen en tijdens de ‘Week tegen Pesten’ in september aan het verschil tussen plagen en pesten. Na de kennismaking wordt in de wekelijkse mentorlessen verder aandacht aan groepsvorming besteed. Tijdens de introductie of in één van de eerste mentorlessen (in onder- én bovenbouw) worden de omgangsregels van de school besproken, zodat die voor iedereen duidelijk zijn. In geval van een pestincident inventariseert de mentor wie de betrokkenen zijn, wat er is gebeurd en op welke manier (bijv. via social media of in klas). Hij/zij stelt de anti-pestcoördinatoren en leerling-coördinatoren op de hoogte en bespreekt het te volgen traject (stappenplan). De mentor neemt hierin zelf het voortouw en gaat zo snel mogelijk in gesprek met de betrokken individuen.

2.1.3. De medewerker

Het voorbeeldgedrag van de docent in de les en van de medewerkers van de school is belangrijk. Er wordt minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over:

- de omgang met elkaar
- waar ruzies niet met geweld maar met een gesprek worden opgelost
- waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid
- waar agressief gedrag niet wordt geaccepteerd
- waar docenten, onderwijsondersteunend personeel, mentoren en schoolleiding duidelijk stelling nemen tegen ongewenst gedrag

In en rond de school, tijdens pauzes en tussenuren wordt er gesurveilleerd en worden de leerlingen, bij het aanspreken op ongewenst gedrag, herinnerd aan de omgangsregel en de consequenties daarvan. Leerlingen volgen de instructies op van alle medewerkers van Park Lyceum.

2.2. Vijfsporenaanpak

Om het pesten zowel in preventieve zin als oplossingsgerichte zin aan te pakken is het nodig dat alle partijen betrokken worden bij de uitvoering van het beleid. We spreken dan van een *vijfsporen* aanpak. Onder de vijf sporen worden verstaan: algemene verantwoordelijkheid van de school, hulp aan de gepeste, hulp aan pester, betrekken van de middengroep, ondersteuning van ouders.

2.2.1 De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat personeelsleden voldoende informatie hebben over pesten en het aanpakken van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van personeelsleden op school.
- Personeelsleden dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.
- Voor mentoren betekent het dat ze gesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep.
- Ze maken afspraken met de groep en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

2.2.2. Het bieden van steun aan de leerling die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen
- Er wordt hulp aangeboden door de school.

2.2.3. Het bieden van steun aan de pester

- De leerling wordt geconfronteerd met zijn gedrag en de gevolgen hiervan.
- Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen
- De leerling wordt gewezen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag
- Er wordt hulp aangeboden door de school

2.2.4. Het betrekken van de middengroep bij het probleem

- De mentor, leerling-coördinator, anti-pestcoördinator of een docent bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle studenten hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de groep kan bijdragen aan een verbetering van de situatie
- De mentor of docent komt hier in de toekomst op terug.

2.2.5. Het bieden van steun aan de ouders/verzorgers

- Ouders/verzorgers die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met ouders/verzorgers om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders/verzorgers in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders/verzorgers zo nodig naar deskundige hulpverleners.

2.3. Aanpak bij pesten

2.3.1. Melden van Pestgedrag

Een ieder is binnen de school verantwoordelijk om op een goede en respectvolle manier met elkaar om te gaan en een veilig pedagogische en didactisch klimaat te creëren en handhaven. Derhalve kan iedereen pestgedrag signaleren. Pestgedrag kan altijd worden gemeld bij de mentor of bij de anti-pestcoördinatoren of leerling coördinatoren. Daarna heeft de mentor de leiding in het oplossen van het pestincident van de betreffende leerlingen uit zijn/haar mentorklas.

Zie ook *hoofdstuk 3: Stappenplan voor mentoren, docenten, oop* om te zien welke stappen je dient te volgen wanneer pesten wordt gemeld.

2.3.2. Rol van de mentor

- In geval van een pestincident inventariseert de mentor wie de betrokkenen zijn, wat er is gebeurd en op welke manier (bijv. via social media of in klas).
- Gesignaleerde problemen worden zo veel mogelijk opgelost door de mentor. Hij/zij stelt de anti-pestcoördinatoren en leerling- coördinatoren op de hoogte en bespreekt het te volgen traject (stappenplan).
- De mentor neemt hierin zelf het voortouw en gaat zo snel mogelijk in gesprek met de betrokken individuen.
- De mentor legt verslag van alles in SOM (inclusief gemaakte afspraken met gepeste en pester) en houdt de anti-pestcoördinator schriftelijk per e-mail op de hoogte van de ontwikkelingen.
- Pestgedrag (inclusief gemaakte afspraken met gepeste en pester) worden binnen het Baken Park Lyceum geregistreerd in het leerlingbegeleiding systeem.

2.3.3. Vertrouwenspersoon

Ook is het mogelijk om contact op te nemen met de interne vertrouwenspersonen van de school. De vertrouwenspersoon kan de leerling, collega en ouders/verzorgers adviseren en informeren over de stappen die ondernomen kunnen worden in het bespreekbaar maken van het probleem, het

begeleiden naar de externe vertrouwenspersoon of het adviseren bij een mogelijke klachtenprocedure.

Voor schooljaar 2022 – 2023 zijn de vertrouwenspersonen:

Marcel Tigchelovend (m.tigchelovend@hetbaken.nl)

Carolien Boverhof (c.boverhof@hetbaken.nl)

Wanneer er zeer ernstige klachten zijn op het gebied van:

- Seksuele intimidatie en seksueel misbruik
- Psychisch en fysiek geweld
- Discriminatie en radicalisering

Kunnen deze ook worden voorgelegd aan de vertrouwensinspecteur bij de Inspectie van het Onderwijs. Deze zal adviseren en informeren en kan zo nodig ook begeleiden in het traject van het indienen van een formele klacht of het doen van aangifte. De vertrouwensinspecteur is tijdens kantooruren bereikbaar op 0900-111 3 111 (lokaal tarief).

3. Stappenplan bij pesten voor alle medewerkers

3.1. Stappenplan

Het is belangrijk de leerling die gepest wordt serieus te nemen en een luisterend oor te bieden.

Neem duidelijk stelling tegen het pestgedrag en geef advies aan de leerling hoe te reageren op het pesten. Doorloop de volgende stappen om te zorgen dat het pesten op de juiste manier wordt opgepakt binnen het Baken Park Lyceum.

Stap 1

Als je als docent of medewerker pesten signaleert of je hebt een vermoeden, dan schakel je de mentor van de leerling in. De mentor is de spil van het geheel, ook in deze situatie.

Stap 2

Betrek de leerling die gepest wordt in het traject dat je wilt volgen: leg uit welke stappen je wilt nemen en wanneer je hem / haar er actief bij wilt betrekken. Geef de leerling die gepest wordt een duidelijk perspectief en laat weten dat het probleem serieus aangepakt wordt door duidelijk te maken dat je andere instanties binnen (en eventueel buiten) de school er bij betreft (mentor, leerling-coördinator, anti-pestcoördinator, ouders/verzorgers, orthopedagoog, vakdocenten, zorgteam, conciërges, OOP enzovoort).

Stap 3

De mentor informeert direct de anti-pestcoördinator en leerling-coördinator van het pestgeval en vraagt om advies waar nodig.

Stap 4

Daarna gaat de mentor inventariseren bij de betrokkenen, wat is er aan de hand? Wie zijn er bij betrokken? Waar vindt het pesten plaats? Welke vorm?

Stap 5

De mentor zorgt samen met de anti-pestcoördinator en leerling-coördinator voor een goede registratie. Via de anti-pestcoördinator wordt een formulier ingevuld door de mentor voor de registratie. Alles wordt in SOM vastgelegd bij de betrokkenen.

Stap 6

De mentor informeert de ouders van de betrokkenen (gepeste, pesters, meelopers). Ouders kunnen een belangrijke rol vervullen door in gesprek te gaan met hun kind en zo wellicht meer informatie te verkrijgen.

Stap 7

Met alle informatie wordt een analyse van het probleem gemaakt door de mentor, deze analyse stuurt hij/zij naar de anti-pestcoördinator en leerling-coördinatoren. De APC leest mee en stuurt eventueel bij.

Stap 8

Daarna wordt door de mentor een plan van aanpak gemaakt, deze wordt aan de APC gestuurd zodat er mee gekeken en meegedacht kan worden.

Stap 9

Met behulp van het plan van aanpak worden afspraken gemaakt met de betrokkenen en kan er bijvoorbeeld een “no blame” methode worden gestart (situatie afhankelijk). Hierna worden ouders, docenten/afdelingsleider op de hoogte gesteld van de gemaakte afspraken (alles aan gemaakte afspraken wordt aan de anti-pestcoördinator doorgegeven voor vastlegging in de registratie.

Stap 10

Na enkele weken volgt er een evaluatie van de gemaakte afspraken tot nu toe en de opvolging daarvan door betrokkenen bij het pest incident. Er wordt door de mentor navraag gedaan. De mentor koppelt dit terug aan alle betrokkenen (anti-pestcoördinator en leerling-coördinatoren) en hopelijk is het pesten gestopt en werkt de aanpak goed.

Stap 11

De situatie moet uiteraard worden gevolgd om herhaling te voorkomen, dus blijven monitoren is belangrijk.

Stap 12

Als het pesten niet is gestopt moeten er verdere stappen in het proces worden doorlopen. Hierbij kan gedacht worden aan: strafmaatregelen, (interne) begeleiding. In overleg kan bijvoorbeeld externe/interne deskundigheid ingeroepen worden om de leerling die pest verder te helpen zijn/haar gedrag te veranderen. De school kan als voorwaarde stellen dat er een sociale vaardigheidstraining gevolgd wordt, om de leerling binnen de veiligheid van de school te kunnen houden.

3.1.2. Uiterste consequenties bij pestgedrag

Het uitgangspunt bij het Baken Park Lyceum is om pestgedrag zo veel mogelijk te voorkomen. Wanneer blijkt dat pestgedrag niet stopt ondanks de inspanningen die door school zijn gedaan, kan de school besluiten om een pestende leerling van school te verwijderen.

4. Overige bepalingen

4.1. Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin dit protocol niet voorziet beslist de schoolleiding of de algemeen directeur Baken Park Lyceum Almere.

5. Extra informatie

5.1. Achtergrondinformatie, bronnen, publicaties

Meer, B. van der, *De zondebok in de klas*.

Meer, B. van der, *Pesten op school. Overzicht van artikelen*.

Meer, B. van der, *Kinderen en pesten, wat volwassenen ervan moeten weten en eraan kunnen doen*.

Jan Ruigrok *Handboek alles over pesten*

Kenniscentrum omgaan met Pesten

5.2. Links naar internetsites

www.schoolveiligheid.nl

www.pestweb.nl

www.stopdigitaalpesten.nl

www.weektegenpesten.com

www.stoppestennu.nl

www.mediawijsheid.nl

5.3. Films / Documentaires

In verband met eventuele impact wordt aangeraden deze films/documentaires samen met een volwassene te kijken en na te bespreken. Mochten de mentoren ervoor kiezen een film of documentaire tijdens de les te kijken, wordt het aangeraden erna beschikbaar te zijn voor nazorg en eventueel ouders op de hoogte te stellen.

- De tasjesdief
- Achtstegroepers huilen niet
- Spijt!
- Stuk!
- Bully
- A girl like her
- Audrie and Daisy
- Cyberbully
- De Boskampij's
- Mean Girls